

Værfts - Magazinet

Nr. 1

Mars 2024

23. årgang

Fredriksvern Værfts Venner

Fredriksvern Værfts Venner

Stiftet 31. januar 2002

Innhold

Forside

- Værftet i vinterdrakt**
Foto: Per Inge Olsen
- 3 Lederen har ordet**
- 4-6 Portrett Gunnar Rune Wathne**
- 7-8 Skarpskyting på Rakke – sikring av skytefeltet
- vaktbåtene**
- 9-10 Hjemmestyrkene i Brunlanes og Stavern
takker av**
- 11-14 Kongen og Kronprinsen gjestet Rakke i
1935**
- 15-16 Et viktig møte for 210 år siden**
- 17-18 Forvaltere på Fredriksvern Verft**
- 19 To befelselever alvorlig skadet under øvelse**
- 20-21 Klipp fra arkivet**
- 22 Kong Olav V's minnemedalje tildelt
offiserer ved Fredriksvern verft**
- 23 Pistolskytebanen**

Foreningen skal arbeide for å bevare og forskjønne Fredriksvern verft med Stavern fort og blokkhusene samt formidle kunnskap om disse kulturminners betydning. Videre skal foreningen bidra til at Fredriksvern verft skal være en arena for kulturaktiviteter tilpasset bygningene og områdets historie og særpreg. Medlemskap i foreningen er åpent for alle.

Kontakt/Informasjon

Postadresse: Fredriksvern Værfts Venner, postboks 161, 3291 Stavern

E-post: fvvstavern@hotmail.com

Hjemmeside: www.fvv.stavern.no

Facebook: Fredriksvern Værfts Venner

Redaksjonen

Redaktør: **Per Inge Olsen**

per.inge.olsen@lf-nett.no - M: 93266620

Redaksjonssekretær/layout: **Rune Sørli**

rune.sorlie@vestfoldmuseene.no - M: 90019145

Redaksjonsmedarbeider: **Erling Halvorsen**

erling.halvorsen1@sf-nett.no - M: 93092360

Våre bedriftsmedlemmer – støtter du dem støtter du oss

Utrykningspolitiet UP

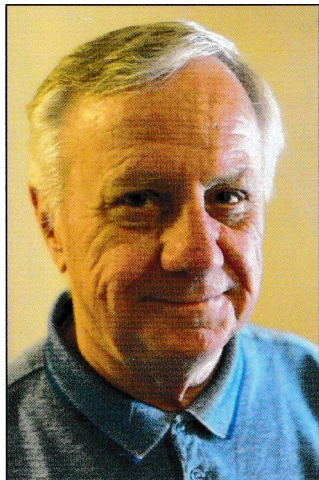

Politihøgskolen

Justissektorens kurs- og øvningscenter

Fredriksvern Motorverksted AS

Lederen har ordet

Kjære medlemmer!

Snø, kulde og regn. Det har vært, og er fortsatt en ganske grå vinter vi er inne i synes jeg. Men slik er naturen så viselig innrettet i vår del av verden at vi har årstider med hver sine egenheter. Egentlig er det fint fordi det er ulike ting å gjøre etter hvert som årstidene skifter. Det er alltid noe å se fram til som for eksempel nå når vi går mot vår og sommer.

Slik er det også med Fredriksvern Verfts Venners (FVV) årshjul. Nå går vi mot en tid av året hvor det er mye som skjer på verftet. Påsken er jo vel kjent i Stavern og Larvik med mange besøkende på verftet. Kunst og kultur står i fokus og vi har åpne museer. Fint å registrere gjennom besøkene i våre museer at det er interesse for verftets historie. Vi føler oss tilfreds med at vi kan bidra til å formidle den historien, og det er mange som benytter seg av muligheten for å få guidede turer inne på verftet. Her er det vi som forening som har ansvaret for den aktiviteten.

Som kjent er det det Nasjonale Aldershjem for Sjømenn som har forvaltningsansvaret for Minnehallen. Vi som forening har påtatt oss å bidra i forbindelse med markering i Minnehallen 8 mai. I år er det tredje gangen det markeres på frigjøringsdagen og vi har et godt samarbeid med Sjømannshjemmet om dette. Seremonien starter kl. 1300 og det er Losoldermannen som foretar bekransningen. Marinemusikken stiller med en treblåserkvintett, en trompetist og trommer.

Det blir også kransnedleggelse ved minnesteinen over de falne luftvernartilleristene ved kommandantboligen ca kl.1345 hvor brigader Arne Hustvedt legger ned krans.

I disse tider hvor vi gjennom media ser hvor forferdelig lidelser i krig er, både for soldater og den sivile befolkningen, er slike markeringer viktige. De er viktige slik at vi ikke glemmer at friheten må vernes og at vi minnes de som falt i kampen for et fritt Norge.

Jeg håper at mange av foreningens medlemmer finner anledning til å være til stede.

Må alle ha en god vår og sommer!

Vennlig hilsen

Trygve Bruun

Fra FVV's årsmelding for året 2023

- 450 personer er guidet fordelt på 30 guideoppdrag
- ca. 2500 personer besøkte våre utstillinger sommeren 2023
- Utstillingen i Luftforsvarsmuseet fikk en større oppgradering før sommeren.
- 279 personer var medlemmer i FVV ved årets slutt
- Over 3000 besøkte vår internettside *fvvstavern.no*
- Ved årets slutt var det 45 personer som sørget for flagging på verftet.
- FVV har stått for flaggingen i 20 år
- Vårt fotoarkiv består av 3763 bilder.
- Dokumentarkivet består av 1477 enheter. I disse inngår 552 reglementer.

Portrettet

Gunnar Rune Wathne

Tekst: : Erling Halvorsen

Denne gang er det en kjent Staværing som blir portrettert, nemlig Gunnar Rune Wathne. For å være ekte Staværing sies det at en må være født på nedsiden av de gule brakkene og helst av familie som har bodd i dette området i minst en generasjon. Slik er det nok ikke med vår portrettperson denne gang. Men bosatt nedenfor de gule brakkene det er han. Og der har han tenkt å fortsette å bo.

Gunnar Rune Wathne ble født den 15. juni 1948 i Horten. Hvorfor Horten? Jo, det har sin forklaring ved at familien var på flytting fra Lista flystasjon og til Lahaugmoen hvor hans far skulle tjenestegjøre.

På veien kom plutselig fødselen i gang og da var Horten nærmeste fødested. Dermed ble det Horten, et sted som han skulle tilbringe mer tid på et senere tidspunkt i livet.

Oppveksten på Lahaugmoen var preget av militærlivet da han bodde like ved leiren og dagen ble ofte tilbrakt inne i leiren. Det følte fritt og han kunne huske soldater som fraktet «sårede» på sykkelbære og at det var hester i leiren. Da han var blitt 4 år bar det til Tyskland siden hans far fikk tjeneste i Tysklandsbrigaden. Dette ble en spennende tid og han kan huske at han ble lett etter til stadighet, da han hadde for vane å stikke av fra boligområdet.

Etter dette oppholdet bar det tilbake til Lahaugmoen og der ble han til i 1960. Da hadde han begynt på barneskolen både

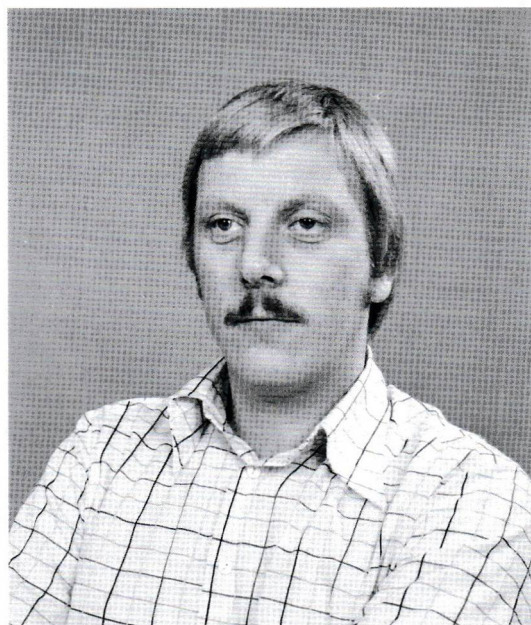
i Skjetten og på Strømmen. Han bodde mye av tiden hos sine besteforeldre som hadde flyttet fra Horten og til Oslo. I 1960 ble det ny flytting til Stavern da faren fikk tjeneste i Leiren.

De flyttet inn i Lensmannsgården i Stavern. Dette var midt på sommeren og slikt skjedde jo ikke daglig i den lille byen Stavern. Litt morsommere er det jo at her traff han sin kone Marit Irene, som falt pladask for den kjekke gutten som var kommet til byen. Og slik skulle det også bli, for de ble forlovet i 1968 og gift i 1970. I mellomtiden hadde Gunnar gjennomført realskolen som forgikk i Larvik.

Guttene fra Stavern var ikke alltid velkommen til Larvik på den tiden, og det ble ofte knuffing mellom Stavernsguttene og Larvingene. 3. klasse på realskolen ble gjennomført i gamle klasserom i Herregården. Der var det så kaldt om vinteren at snøen som smeltet innendørs frøs til is, så det ble rene skøytebanen i korridorene.

Da han var ferdig med realskolen sto militærtjeneste for døren. På sesjon var han blitt fordelt til Hæren, men han hadde fått lyst på elektronisk utdanning. Sjømilitære korps i Horten hadde avertert etter elever og der søkte han og kom inn etter først å ha gjennomgått opptaksprøver. Innkallingen til Hæren ble frafalt og denne høsten startet han opp 2-årig elektronikkutdanning i E368 som klassen ble benevnt. Her var det i hovedsak sivile lærerkrefter som underviste og befalsskolen ble gjennomført på Oscarsborg festning. Fagutdanningen ble senere gjennomført ved Håkonsvern i Bergen.

Sommeren 1970 ble det lite ferietid da Brann- og havariskolen måtte gjennomføres for tjeneste på fregatt kunne starte.

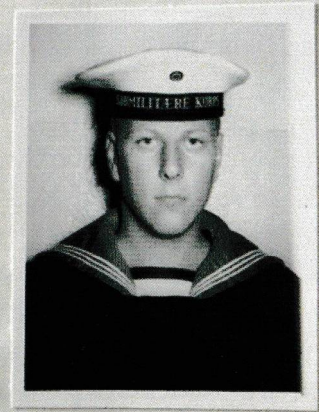
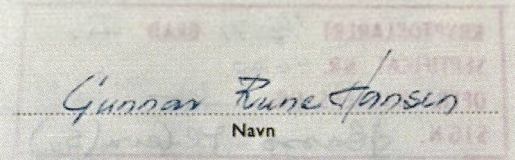
Høsten kom, og 24 måneders sjøtjeneste på KNM Narvik som sambandsoffiser ble påbegynt. Påmønstringen foregikk i Trondheim, og dermed bar det til sjøs med tokt langs hele Norskekysten. Han husker godt toktet i Barentshavet under storm der alt krustøy i befalsmessen ble knust. Likeså en episode der kanondørene på forreste dekk sto og slo og måtte berges. Det ble en våt opplevelse som han aldri vil glemme. KNM Narvik ble tatt ut av tjeneste i 2007 og ligger nå som museumsskip på Karljohansvern i Horten. En annen episode som har brent seg inn i hukommelsen er fra 1972.

Hendelsen som det her er snakk om er U-båt jakten i Sognefjorden i november. Da var det 4 fregatter, 10 MTB-er 2 U-båter og flere helikoptre som deltok i jakten på en uidentifisert U-båt. Hendelsen fikk stor internasjonal oppmerksomhet. Da det ikke var NATO eller norsk U-båt i området ble det antatt at den kunne være Russisk. Som sambandsoffiser var Gunnar direkte med i søkeoperasjonene og han husket spesielt at de ble fraktet fra Håkonsvern med MTB-er uten at de fikk informasjon om den forestående operasjon før de ble satt over på fregatten. KNM Narvik var en av fregattene som deltok i operasjon.

Etter tjenestetiden på fregatten ble 4 fra kullet E368 overført til FKN Reitan som elektroteknikere. Dette var ingen lystig tjeneste og da plikttjenesten var over i august 1974, troppet alle 4 opp på depotet, leverte inn utrustning og satte seg i bil for retur til Stavern, hvor kone og barn hadde tatt bolig. De bor fortsatt i samme bolig i Rådhusgaten 8, som forøvrig er barndomshjemmet til hans kone Marit. 6 års tjenestetid i Sjøforsvaret var historie. Gunnar begynte på NORGAS, et amerikansk eid selskap som lå på Risøya, men som dessverre ble nedlagt i 1975. Han begynte da på Fredriksvern Motorverksted, før det etter kort tid ble søkt etter en elektromann til Luftforsvaret ved Fredriksvern verft.

Skussmåls- og tjenestebok

for

KNM Narvik - Foto: Marinemuseet.

Der søkte han og ble ansatt på det som da het instrumentverkstedet. Det var plassert i 1.etg i Steinbrakka. Her var det kaptein Devik som var sjef og virksomheten her var nært knyttet opp mot aktiviteten på Luftvernskoleskolen, spesielt forsøksavdelingen. Her jobbet også Bjarne Bergstrøm, en kløpper til å bearbeide nødvendige konstruksjoner for bruk til forsøksvirksomheten.

På denne tiden var det stor aktivitet på luftvernssiden. Skarpskytinger foregikk langs det ganske land og treffindikatorene som registrerte hvor nær granaten var slepemålet («pølsa») som det ble skutt mot, måtte repareres og kalibreres på instrumentverkstedet i Stavern.

Tjenesten på instrumentverkstedet var omfattende og interessant, spesielt fordi det foregikk en betydelig utvikling innen luftvernet på slutten av 1980 - tallet og begynnelsen av 1990 - årene. Som kjent vedtok Stortinget i 1983 å anskaffe rakettluftvern til våre flyplasser. Kanonluftvernet ble etter hvert utfaset og Luftvernskoleskolen ble flyttet fra Stavern til Rygge. Imidlertid var bygningsvern og HMS (helse-miljø og sikkerhet) blitt stadig mer aktuelt. Blant annet ble den verneverdige bygningsmassen på verftet sikret med sprinkleranlegg og her fikk Gunnar en rolle, spesielt innen branttjeneste og montering av sikkerhetssystemer for brann.

Han fikk også utdanning via firma Cerberus. Etter hvert ble han en del av bemanningen i Forsvarsbygg og driftsavdelingen der. Da nedleggelsen av Luftforsvarets skoler i Stavern var ett faktum, ble han en del av nedleggelsesorganisasjonen og deltok med pakking av både inventar og utstyr som ble fraktet til oppbevaring ved diverse depoter. Han hadde sin siste arbeidsdag i desember 2002.

Bildet viser daværende Forsvarsjef Torolf Rein på besøk i Stavern i 1991. Her blir han orientert om virksomheten på instrumentverkstedet av Gunnar Rune Wathne.

Skarpskyting på Rakke - sikring av skytefeltet - vaktbåtene

Tekst: Per Inge Olsen - Foto: FVV's fotoarkiv

Rakke skytefelt har i alle år vært av vesentlig betydning for Luftforsvarets skolevirksomhet ved Fredriksvern verft. Man kan trygt slå fast at skytefeltets beliggenhet i nær tilknytning til forlegninger, messer og annen infrastruktur på verftet var helt avgjørende for at luftvernartilleriet valgte Stavern som utdanningssted etter krigen. Det ble stilt strenge krav til sikkerhet ifm skarpskyting. Det gjaldt personellets opptreden på standplass, offentlig varsling av skyteøvelsene og ikke minst sikring av sjøområdene utenfor slik at skipstrafikk ikke kom innenfor skytesektoren. Et tema som gjentatte ganger var gjenstand for møter og diskusjoner var lokale fiskeres tilgang på områdene utenfor Rakke.

Vaktbåtene

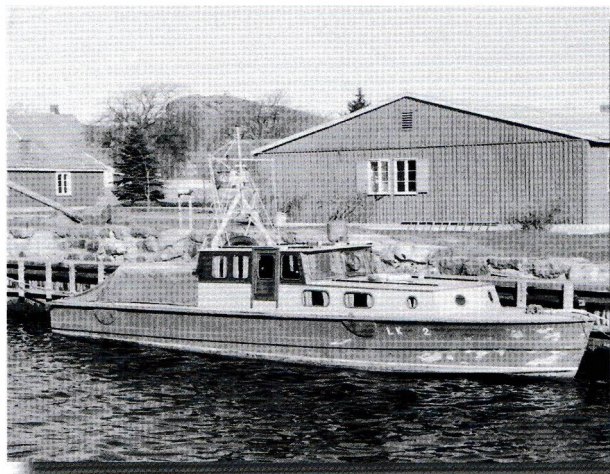
Rett etter krigen benyttet man en vaktbåt med navn «Rakett I». Denne båten vet vi lite om men i FVV's arkiv finnes bilder tatt av personer ombord på båten. På bildet ser vi til høyre oberstløytnant Eriksen (kommandant i perioden 1946-1952).

Offiseren til venstre har vi ikke navnet på. I 1957 fikk man en ny båt til sjøsikringstjenesten ved skytefeltet. Denne fikk navnet «LKØ 2» (LKØ var en forkortelse for Luftkommando Østlandet). Dette var en overdekket båt på 40 fot med styrhus og kahytt bygget i 1939. Skroget var av mahogny på eikespant og kunne ta opptil 20 personer. På bildet nederst ser vi «LKØ 2» i kanalen på Fredriksvern verft.

Økt sikkerhet på 1970-tallet

Som nevnt innledningsvis har det gjennom årene vært mange diskusjoner og møter knyttet til bruk av skytefeltet på Rakke. Allerede i 1946 ga de lokale fiskerne uttrykk for at restriksjoner ville være en betydelig ulempe for deres virksomhet i området.

Også lokale båtforeninger hevdet sitt syn hva angikk sikkerheten for fritidsbåtene. 10. april 1970 ble det avholdt et møte ved Fredriksvern verft med representanter for fiskerne, båtforeninger, los-myndigheter og Forsvarets øverste ledelse tilstede. Temaet var sikkerheten ved skytefeltet. Skytefeltet dekket 450 kvadratkilometer og farlig avstand som tidligere hadde vært 1400 meter, ble nå endret til 2000 meter. Losene klaget også på at vaktbåten ikke var tidsmessig hva angikk moderne elektronisk utstyr. Båten manglet VHF. De etterlyste mulighet for radiokontakt med vaktbåten og standplass fra båtene som ble loset.

Vaktbåten hadde heller ikke tilstrekkelig fartsmuligheter og ga av den grunn liten nytte. Resultatet av møtet ble bl.a.

- Anskaffelse av VHF-materiell (3 sett) for kommunikasjon mellom standplass, vaktbåt og fartøyer i kysttrafikk
- Anskaffelse av mer effektivt markeringsmaterieil på standplass (bl.a større flagg – rødt flagg skyting pågår – gult flagg skyting kansellert)
- Så langt mulig starte skyting kl 12 og avslutte innen kl 17
- Tidligere hadde man kunngjort skyting i lokalavisene i god tid på forhånd. Nå skulle avisene også varsles dagen før skyting
- Det skulle opprettes telefonisk informasjon til losstasjonene og som tidligere varsle kystradar stasjonene Tjøme og Farsund
- Spesialkart skulle henges opp på alle havnekontorer fra Kristiansand til Fredrikstad. Likeså på fiskebryggen i Stavern og Nevlunghavn
- Leie inn en ekstra vaktbåt slik at begge skytefeltets sektorgrenser ble overvåket (leie av sikringsbåt ble beregnet til kr 36.000.- årlig)

Fra og med 1970 ble det altså leid inn en ekstra båt til sikringstjenesten på Rakke. «LKØ 2» som nå hadde fått navnet «LKS 2» (Luftkommando Sør-Norge) fortsatte i tjeneste fram 1976 da den ble lagt ut for salg.

Mannskap på vaktbåtene

I våre arkiver har vi ikke full oversikt over hvem som var i tjeneste ombord på de militære vaktbåtene, men 2 navn har vi funnet, Thomas Borø og Ingvald Dahl. Thomas Borø fra Søgne var maskinist på «Rakett 1» fra 30.9.1946 til først på 1950-tallet. Ingvald Dahl (1910-2010) tjenestegjorde i mange år som båtfører. Han begynte også etter krigen. Begge ble engasjert som stabssersjanter, men stillingene ble omgjort til sivile stillinger i 1948. De fikk imidlertid beholde lønnen som stabssersjant. Da den siste vaktbåten ble solgt i 1976 fikk Dahl jobb på skolematerieil-lageret i Kadettbrakka. Han var i tjeneste til tidlig 1980-tall. Dahl innehadde også stillingen som havnefogd i Stavern fra 1957 og fram til 1970. På den tiden var havnefogdstillingen deltidstilling slik at han kunne ivareta oppgaver som båtfører også. I de årene han arbeidet ved Fredriksvern verft var Dahl bosatt i Otter Steensgt, men bodde sine siste leveår i Veggli hvor han også er gravlagt.

Thomas Borø.
Foto tatt i 1947.

Ingvald Dahl.
Foto fra 1970-tallet

ADVARSEL

Det foregår skarpskyting fra Rakke standplass i tiden 16–20/7 1962, alle dager mellom kl. 12.00–17.00. Posisjon 58° 58' 6" N. 10° 2' 4" E. Farlig område - sektor Svenør fyr –Tvestein fyr rettviseende peiling. Farlig avstand 12 000 meter, farlig høyde 8.000 meter. Rødt flagg blir heist på standplassen en halv time før skytingen begynner og er oppheist så lenge skytingen varer. Sjøgående trafikk må holde seg klar av fareområdet. Patruljebåt fører rødt flagg.

Hjemmestyrkene i Brunlanes og Stavern

takker av

Tekst: Per Inge Olsen - Foto: FVV's fotoarkiv

Fra 1942 ble det illegale motstandsarbeid mot den tyske okkupasjonsmakten organisert under navnet MILORG. Landet ble delt inn i 41 MILORG-distrikter. Vestfold var eget distrikt (D-15). Hvert distrikt omfattet egne områder med egen områdesjef. Området Brunlanes og Stavern gikk under betegnelsen O.1552. (først vinteren 1944-45 ble det stiftet eget lag i Stavern som gikk inn i Brunlanes område). I 1944 fikk MILORG en ny og offisiell betegnelse. Organisasjonen og dens mannskaper ble omtalt som «Hjemmestyrkene» eller bare «HS». Hjemmestyrkene var en del av Norges forsvar og sto under kommando av allierte og norske myndigheter. Den 15. juli 1945 startet demobiliseringen av de norske hjemmestyrkene.

Hjemmestyrker utenfor Soldathjemmet 1945
fra venstre: Thias Johannessen, Leif Carlstedt, Emil Børresen,
Trygve Narvesen, T. Karleng, Johs. Aske, Alf Tangaard

O.1552.

BRUNLANES OG STAVERN

Hjemmestyrkene ble mobilisert 9. mai kl. 0100. De tok etter ordre kontakt med den tyske kommandanten på Fredriksvern verft straks etter kapitulasjonen. Områdesjefen Trygve Narvesen, nestkommanderende Emil Børresen og Alf Tangaard overtok kommandoen over verftet. Samme dag overtok Narvesen og troppssjef Harald Flesche også kommandoen over Rakke fort. Man valgte å la de tyske styrkene i Stavern bli intakt etter kapitulasjonen.

Avdelingene avvæpnet seg selv og kommandolinjene, den militære jurisdiksjon, disiplin og administrasjon fortsatte å fungere. Tyskerne hadde ansvar for sitt eget vakthold og som følge av dette var vaktene bevæpnet.

Det var ingen russiske eller serbiske fanger igjen i leiren. Hjemmestyrkene hadde ansvar for vaktholdet av verftet fram til 14. juli 1945. Fra denne dato overtok mange frivillige fra hjemmestyrkene «Vestfold lette bataljon» vaktholdet.

Denne avdelingen var underlagt Distriktskommando Østlandet og hadde ansvar for vaktholdet av Fredriksvern verft og andre vaktobjekter i Vestfold fram til midten av september 1945. Trygve Narvesen var i denne perioden stasjonert i Soldathjemmet med grad som løytnant.

Avslutningsfest i Soldathjemmet

Lørdag 14.7.1945 hadde hjemmestyrkene i Brunlanes og Stavern «avslutningsfest» i Soldathjemmet i Skråvika. Den store salen var fullt besatt da områdesjefen for MILORG i Stavern og Brunlanes, Trygve Narvesen (med dekknavn «Jørgen»), ønsket velkommen og 2 vers av fedrelandssalmen ble sunget. Det var ulike underholdningsinnslag, bl.a ved redaktør Øyvind Næss som fortalte litt om frihetsdikterne Arnulf, Øverland, Nordahl Grieg og Gunnar Reiss-Andersen og leste noen av deres dikt. Jens Glørsen spilte musikk av Johan Svendsen og lærer Ask leste dikt av Per Sivle. Ask holdt også en tale til områdesjefen Trygve Narvesen og takket han for hans dyktige ledelse og den innsats han hadde lagt ned i nasjonens tjeneste. Det ble festet en minnemedalje i nasjonalfarget bånd på Narvesens bryst. Ask overrakte deretter en blomsterbukett til Andrea Narvesen som takk for at hun støttet sin mann i det farlige arbeidet, men også for at hun selv bidro direkte i Milorgs virksomhet. Områdesjefen avsluttet talerrekken ved å berømme de modige og oppofrende guttene for godt og tillitsfullt arbeid. Han takket sjåførene som hadde stilt bilene sine til disposisjon, troppsførerne, områdets nestkommanderende, William Bach, avsnittssjefen lektor Moen og forsyningsjefen Thor Christiansen. Arrangementet ble avsluttet med bevertning av kaffe og kaker. Det var en vakker og verdig avslutning på hjemmestyrkenes virksomhet i Brunlanes og Stavern.

Trygve og Andrea Narvesen på tidlig 1950-tall.
Foto: Cecile Korsdals familiealbum

Trygve og Andrea Narvesen

Gården på Fuglevik hvor Trygve og Andrea bodde lå tett opp til tyskernes anlegg på Rakke og det var med stor risiko de deltok i motstandsarbeidet med base på gården. Her ble møter i MILORG avholdt og gården ble en mellomstasjon for flyktninger som skulle ut av landet og for folk som trengte å komme i dekning. På gårdens låve ble det i perioder oppbevart, våpen, ammunisjon og sambandsmaterieill. Andrea deltok aktivt i distribusjon av illegale aviser og dokumenter. Ved opprettelsen av Heimevernet i 1946 ble Trygve Narvesen områdesjef for Stavern og Brunlanes HV-område en stilling han hadde fram til sin død i 1956.

Før han tiltrådte som områdesjef skulle herredsstyret i Brunlanes uttale seg om hans skikkethet. I møte 6. april 1946 fattet herredsstyret følgende vedtak: *Herredsstyret vil uttale at det prinsipielt er imot Hjemmevernet, men skal det opprettes et slikt har vi intet imot Trygve Narvesen som områdesjef.* Andrea engasjerte seg i lottearbeidet og var med på å starte Stavern og omegn lotteforening i 1946. Hun satt i styret i en rekke år og ble ved foreningens 30 års-jubileum hedret med en medalje for lang og tro tjeneste i Heimevernet. Hun døde i 1994.

Kilder: Østlands- Posten 16.7.1945 og 27.4.1985 - Vestfold under krig og okkupasjon 1940-1945 Rune Sørli/Tore Dyrhaug 1984.

Kongen og Kronprinsen gjestet Rakke i 1935

Tilrettelagt av Rune Sævie - Foto: FVV-arkiv

På 1970-tallet var jeg høyt og lavet på loftet hos Solberg Foto i Larvik på jakt etter skatter i form av gamle negativer. Og den som leter – den finner, heter det jo i et gammelt ordtak. For blant tusenvis av glassnegativer etter fotograf Ludwigsen dukket det opp en eske blant de utallige portrettene av byens borgere. Det var en Agfa-fotoeske merket: Kongen og Kronprinsen besøker Rakke 1935.

Og innholdet skuffet ikke. Her kommer noen et utvalg av de mange flott motivene som ble forevignet den 27. august i 1935 i strålende sol – ja, så solrikt at de kongelige måtte bruke solbriller.

Kongen til Stavern.

H. M. Kongen vil sannsynligvis overvære luftvernets skarpskytningsøvelser på Rakke i kommende uke. Han kommer i tilfelle til Stavern den 27. eller 28. august.

Kongen og Kronprinsen til Stavern imorgen.

PASSERER LARVIK VED
12-TIDEN.

Kongen og sannsynligvis også Kronprinsen kommer imorgen til Stavern for å overvære luftvernets skarpskytningsøvelser på Rakke.

De har meldt sin ankomst til Stavern ved 12-tiden, og kommer derfor til å passere Larvik litt før den tid.

I Stavern serveres det en enkel lunch for de kongelige, hvorefter de reiser ut til Rakke for å se på øvelsene.

Tilbakereisen til Oslo finner sted samme dag.

Kongen og Kronprinsen så ut til å kose seg på denne praktfulle solksinnsdagen.

Kongen og Kronprinsen fikk en grundig innføring i Luftvernregimentets kanoner og utstyr på Østre Raddø's skyte- og øvelsesfelt.

Legg merke til at regimentet ble gjestet av ei ku under troppsfotograferingen - den latet til å fattet stor interesse for den aktiviteten som foregikk på området.

Luftvernet til Stavern

ENSTEMMIG BESLUT-
TET AV STORTINGET.

Stortingets militærkomité innstillet enstemmig på at Stavern fastsettes som øvelsesplass for Luftvernregimentet og at Forsvarsdepartementet bemyndiges til å slutte overenskomst med Hovedstyret for Norges Statsbaner om leie av magasinrum for Oslo Luftforsvar m. v.

Innstillingen er enstemmig vedtatt av stortinget.

Fra ØP
21.6.1934

Skarpskytning

med kanoner foregår fra Rakke sydover mellom kl. 22 og 23 iaften (torsdag). Alle båtar og fartøier, som passerer skytefeltet, anmodes om å føre tente lanterner.

Stavern 6. september 1934.

Luftvernregimentet.

Fra ØP
6.9.1934

Et viktig møte for 210 år siden

Tekst: Per Inge Olsen

Den 3. april 1814 fant det sted et viktig møte i Kommandantboligen på Fredriksvern verft. Her møttes valgmenn fra skipene og verftene for å velge hvilke 4 representanter av de frammøtte som skulle representere Sjøetaten på Eidsvoll.

Foranledningen til dette møtet var at prins Christian Frederik hadde bestemt at valgte representanter for nasjonens opplyste menn skulle samles på Eidsvoll 10. april for å beslutte en regjeringsform som *fuldkommen og for bestandig kunde betrygge folkets frihed og statens tarv*. Samtidig hadde Christian Frederik tatt tittelen som rikets regent.

25. februar var fastsatt som valg og bededag hvor menighetene skulle samles i kirkene og avgi troskapsed til Norges selvstendighet. Selve valget av valgmenn skjedde etter gudstjenesten.

Det var ikke bare i kirkene det skulle holdes valg. De militære skulle også velge sine representanter. Ved de militære enhetene hadde både offiserer og soldater stemmerett. Alle måtte være over 25 år gamle og soldatene måtte i tillegg være gårdeiere. Som ved andre militære avdelinger fikk også kommandanten ved Fredriksvern verft et brev fra Christian Frederik. Brevet starter slik:

Brave Søekrigere! Jeg Norges Regent og hærfører underretter herved Fredriksvern Verft om Rigets nærværende Stilling hvilken bør kjendes av samtlige Fædrelands-Forsvarere.

Troskapseden skulle avlegges ved verft og orlogsfartøyer etter at brevet var lest opp og etterfølges av 3 ganger tre hurra for Norge, dets regent og Norges forsvarere. Hver brigg og hvert verft skulle velge 2 valgmenn, en norskfødt offiser og en mann fra underklassene. Disse valgmennene skulle samles i Fredriksvern for å velge 2 offiserer og 2 fra underklassene som skulle representere Sjøetaten ved Riksforsamlingen. Det ble valgt valgmenn fra 6 brigger, 2 fra Fredriksvern verft og 1 fra Kristiansand verft. Valgmennene fra Fredriksvern verft var Kommandør Jens Schow Fabricius og formann for tømmermennene Lars Reiersen. Til sammen var det 10 valgmenn som møtte på Fredriksvern verft 3. april 1814.

Under møtet ble følgende valgt til å representere Sædefensionen på Eidsvoll:

Kommandør Jens Schow Fabricius	Fredriksvern verft
Secondløytnant Thomas Konow	Briggen Lolland
Underoffiser Peder Johnsen	Christiansands verft
Matros Even Thorsen	Briggen Kiel

I tillegg til de som ble valgt var følgende valgmenn tilstede på møtet

Anders Olsen	Matros af Christiasands Distrikt Eide Sogn – for Briggen Alsen
Ole Johnsen	Matros af Christiansands Distrikt Halse Sogn – for Briggen Langeland
Lars Reiersen	Formand ved Fredriksværns Værft
Bent Johnsen	Matros af Christiansands Distrikt Søgne Sogn – for Briggen Lolland
Christen Pedersen	Stavanger Distrikt, Soleskibreden no 59 – for Briggen Allart
Haagen Torkildsen	Christiansands Distrikt Vestre Moland sogn - for Briggen Seagull

Minnesmerke i Pumpeparken i Stavern over mennene som møtte for Sødeffensjonen på Eidsvoll i 1814. Bautaen ble reist 17. mai 1914.

Samtlige underskrev protokollen hvor de bevitner valget med sine underskrifter. Ikke alle valgmennene var lese- og skrivekyndige. Anders Olsen, Ole Johnsen, Lars Reiersen, Bent Johnsen, Christen Pedersen og Even Thorsen underskrev med «paaholden Pen» eller som det også ble sagt den gang «med ført penn».

Da protokollen på Eidsvoll ble underskrevet 20. mai 1814 var Even Thorsen den eneste av Eidsvollsmennene som underskrev «med ført penn»

Hverken Even Thorsen eller Peder Johnsen gjorde seg spesielt bemerket under Eidsvollsforsamlingen, men de forfattet en egen uttalelse knyttet til Grunnlovens § 108 om verneplikten. De foreslo at når sjøfolk hadde vært i orlogstjeneste i 3 år etter hverandre så burde de få fri fra tjenesten i 1-2 år for å forsørge sine familier. Fabricius har blitt mest kjent for de bevingende ord «Enige og tro til Dovre faller».

Ved avslutning av Riksforsamlingen 20. mai 1814 holdt Fabricius en avskjedstale og avsluttet slik: «Jeg foreslæer at vi besegler denne vår felles hiertelige meening med Nordmænds Haaandtag – i sluttet Venskabs Kiæde».

De 112 Eidsvollsmennene dannet deretter en broderkjede hvor de erklærte:

«Enige og troe indtil Dovre falder».

I perioden 25. april til 2. mai var Fabricius president for forsamlingen. Han grep også ordet i debatten om adelskap og rang. Han mente at ingen norsk borger trengte en annen rang eller tittel enn den som deres embete i staten tilfeldig fordret. Adelskapet ble først opphevet i 1821. Thomas Konow gjorde seg heller ikke bemerket. Kanskje ikke så rart da han ennå ikke hadde fylt 18 år da han møtte på Eidsvoll. Aldersgrensen var jo 25 år, men det synes som ingen reagerte på hans unge alder. Han var den siste av Eidsvollsmennene som døde – den 10. oktober 1881. Han var den første nordmann som ble begravet på Statens bekostning.

Forvaltere ved Fredriksvern verft

Tekst: Per Inge Olsen

Herman F. Hummel

Han var født i København i 1814 og kom til Fredriksvern rundt 1840 for å overvåke oppførelsen av reperbanen som sto ferdig i 1844. Hummel var rebslagermester og innehadde denne stillingen ved reperbanen fram til 1871 da han ble forvalter på verftet. Det sies om Hummel at han var en fåmælt mann, streng mot seg selv og streng i sine krav til andre- et pliktmenneske av de sjeldne.

Han innehadde en lang rekke tillitsverv i kommunen bl.a. som forlikskommisær, overformynder, medlem av sparebankens direksjon og formann i styret for den høyere almueskole. Den 1. desember 1884 (Oscarsdagen) ble han tildelt kong Oscar II's fortjenestemedalje i sølv. Tildelingen ble foretatt av verftsjeften, kommandørkaptein Finn Wedel Jarlsberg i Kommandantboligen hvor stedets embedsmenn, formannskapet med ordfører og størstedelen av de ansatte på verftet var til stede.

Etter at det seremonielle var over bød verftsjeften de tilstedeværende på et glass vin hvor man skålte for kongen på hans navnedag og for den nye hedrede medaljeinnehaver. Hummel døde 21. mai 1890.

Fortjenstmedalje. Under 1ste Decem-
ber — Oscarsdagen — har det behaget
H. S. Maj. Kongen at tildele Forvalter
Herman Hummel den lgl. Fortjenst-
medalje i Sølv, som Belønning for lang
og hæderlig Tjeneste ved Fredriksværns
Værft, hvor han har været ansat i over
40 Aar. Medalsjen, der bæres i højrødt
Paand, blev vedkommende overleveret af
Chefen for Fredriksværns Værft, Fr.
Hofmarschall Baron F. Wedel-Jarlsberg.

Ny opsynsmand ved Fr.verns verft. .

Den nuværende opsynsmand Jo-
hansen ved Fredriksverns Verft
fratrær 21. januar n. a. sin stilling,
idet han da falder for aldersgrænsen.

Som ny opsynsmand er ansat ma-
skinist og gaardeier Karl Oskar An-
dersen, bosittende i Fr.vern.

Johan Martin Johansen

I februar i 1889 tilsettes kontorist Johan Martin Johansen som forvalter og regnskapsfører.

Johansen var født i Fredriksvern 20. januar 1848 og ble i 1877 ansatt som kopist ved Fredriksvern verft. Senere var han også en periode politibetjent, inntil han overtok forvalterposten ved verftet.

Han hadde en rekke tillitsverv i kommunen. Bl.a. var han medlem av kommunestyre og formannskap i en rekke år, forlikskomisær og medlem av havnestyret. Fra 1888 var han medlem av fattigkommisjonen og fra 1891 ble han valgt som kommisjonens leder en stilling han innehadde helt til 1924.

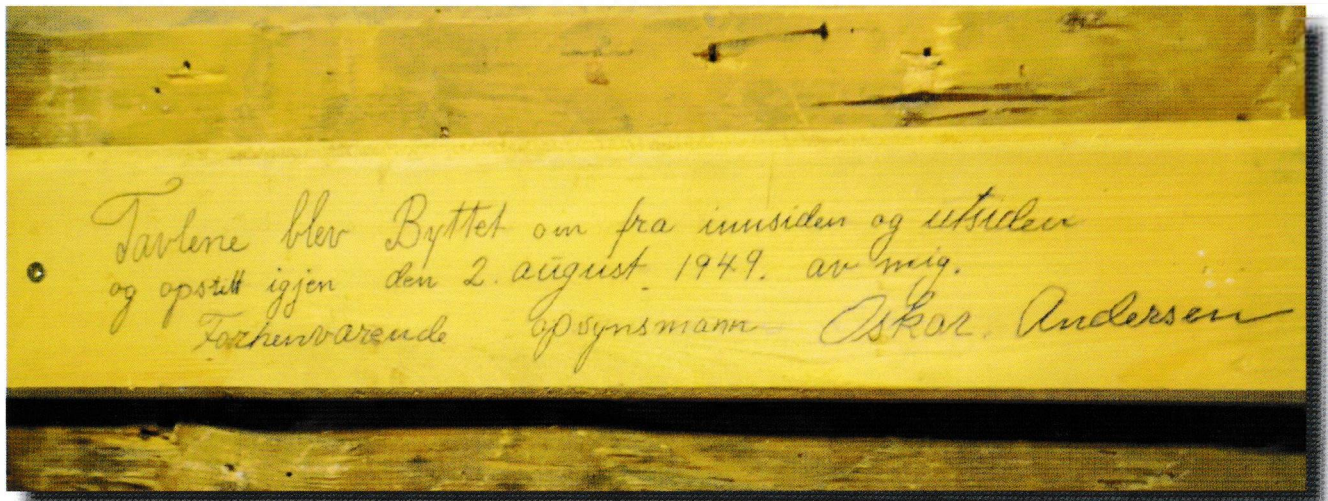
Å styre fattigkommisjonen var en vanskelig og ømtålig affære. Man måtte være streng i sine økonomiske disposisjoner og man måtte være human og forståelsesfull ovenfor de trengende.

Johansen klarte dette på en meget god måte. Da Marinen la ned virksomheten ved Fredriksvern verft i 1896 fikk Johansen det fulle og hele ansvar for forvaltningen av verftet. Dette innebar bl.a. å utlyse en rekke auksjoner for salg av båter, bygninger, utstyr og redskaper av forskjellig art. Johansen fratrådte sin stilling 21. januar 1923 ved oppnådd aldersgrense. Johansen ble tildelt kongens fortjenestemedalje i sølv 22. juli 1922 for sitt virke. Han døde 5. november 1929.

Karl Oscar Andersen.

Han var født på Jordfalleen i Brunlanes 1. mai 1880 og dro i ung alder til sjøs. Da han giftet seg i 1907 arbeidet han som fyrbøter på et dampskip. Få år senere slo han seg ned i Stavern hvor han bodde i Fjerdingen og arbeidet ved Fredriksvern reperbane. 21. januar 1923 ble han tilsatt som oppsynsmann ved Fredriksvern verft, en stilling han innehadde fram til krigen. Etter krigen kom han tilbake til verftet hvor han arbeidet ved snekkerverkstedet. Han var i flere år medlem av herredsstyret og i 1927 ble han også valgt inn i menighetsrådet. Han døde 6. mars 1955. Vi kan takke Andersen for at veggtegningene i Kommandersersjantrommet ikke ble ødelagt under krigen. Andersen skjønnte hvor viktig det var å bevare disse portrettene for ettertiden så han fikk snudd veggpanelene slik at tegningene vendte innover. Etter krigen snudde han veggene tilbake. Dette har han notert på et plankestykke som vi for en del år siden fant i Kadettbrakka.

Kilder: Jarlsberg og Larviks Amtstidende 1922,
Fredriksvern og Stavern- bok utgitt i 1926
Christiania Intelligenssedler 1889

Flere arbeidere ved verftet hedres

Det var flere ansatte ved Fredriksvern verft som ble hedret. Søndag 19. desember 1886 fikk formann og snekkermester Ole Pedersen og tømmerskriver Ingebret Andreassen den kgl. fortjenestemedalje i sølv for lang og tro tjeneste ved verftet. Ole Pedersen var 68 år og ble ansatt ved verftet i 1844, til sammen i 42 års tjeneste. Han hadde innehatt flere kommunale verv og ved bybrannen i 1883 var han en av dem som i stor grad bidro til å redde verftets brakkebebyggelse. Ingebret Andreassen var 76 år og hadde vært ansatt siden 1834, i alt 52 år. Pedersen hadde vært ansatt som «betroet Mand ved Magazineerne». Overrekkelsen fant sted i Kongesalen i Kommandantboligen hvor verftsjefen baron Finn Wedel Jarlsberg holdt tale og uttrykte hans Majestet's tilfredshet med de 2 hedersmenn og festet medaljene på deres bryst. Verftspersonalet og stedets embedsmenn var tilstede under seremonien. Det ble utbragt skåler for kongen og de 2 som hadde fått medaljer. Ole Pedersen takket på vegne av de to for medaljene og anmodet verftsjefen om å bringe denne takk videre til Hs. Majestet. Om kvelden var de to medaljemottakerne invitert hos baronen på middag.

Den kgl. Fortjenstmedallie i Sølv er af
Hs. Maj. Kongen tildelt Formand Ole
Pedersen og Tømmerskriver Ingebret
Andreassen, begge for lang og tro Tje-
neste ved Fredriksværns Værst.

2 befarselever alvorlig skadet

under øvelse

Tekst: Per Inge Olsen

Det har ikke skjedd mange alvorlige ulykker under Luftforsvarets virksomhet ved Fredriksvern verft i årene etter krigen og fram til 2002, men i 1951 ble 2 befarselever alvorlig skadet under en felles øvelse med Heimevernet. Begge elevene mistet synet på det ene øyet.

Natten mellom 23. og 24. september 1951 gjennomførte Heimevernet i Larvik og Tjølling område og Stavern og Brunlanes område en stor øvelse sammen med Luftvernartilleriets befalsskole. Operasjonsområdet var Brunlanes og befarselevene som var «fienden» hadde som oppgave å innta Larvik og utføre et særoppdrag der. HV-karene fra Tjølling og Larvik skulle forsvare byen og karene fra Stavern og Brunlanes skulle hindre «fiendens» framrykning gjennom Brunlanes. Befarselevene ble landsatt kl. 18 på bryggen i Helgeroa. De var i fullt krigsutstyr, svertet i ansiktet og løvkvister på hjelmene. De forsvant som dugg for solen og HV-soldatene fikk ikke kontakt med dem før ved Tanum.

Befarselevene kom seg imidlertid videre og det siste «slaget» skjedde ved Brunlanesvegen i nærheten av Farriseidet. Det var her ulykken skjedde. Den ene befarseleven, Markus Sakariassen fra Harstad, ble skadet av et skudd med løsammunisjon (i 1951 ble det brukt trepropper) som ble avfyrt på kloss hold og traff han i tinningen. En splint eller en flis trengte seg inn i øyet. Den andre eleven, Magne Normann Olsen fra Hokksund ble truffet i øyet, av spruten fra et kanonslag (kruttladung emballert i en hylse på 10-15 cm som ble tent med lunte og ble brukt for å markere artilleriild-granatnedslag). Slike ladninger skulle kun benyttes i god avstand fra personell, men her hadde tydeligvis noe gått galt. Begge elevene ble bragt til Larvik sykehus hvor Magne Normann Olsen umiddelbart fikk øyet fjernet.

Litt senere måtte også Markus Sakariassen fjerne det ene øyet. I en kommentar til Østlands-Posten etter øvelsen roser områdesjefen for Stavern og Brunlanes, Trygve Narvesen, befarselevens innsats under øvelsen. En gruppe kom seg gjennom alle sperringer og fikk «sprengt» Larvik jernbanestasjon. Dessverre kunne man ikke karakteriser øvelsen som vellykket grunnet de alvorlige skadene de to befarselevene ble påført. Nærmere 5 år senere, i mars 1956, ble fenrik Magne Normann Olsen i statsråd tilkjent en erstatning på kr 20.000.- for skadene han pådro seg under øvelsen. Hvorvidt Sakariassen fikk erstatning har det ikke vært mulig for oss å finne ut av.

Både Olsen og Sakariassen fortsatte som yrkesbefal i Luftforsvaret til de nådde pensjonsalder.

Magne Norman Olsen er sikkert godt kjent av mange i Stavern da han tjenestegjorde i flere stillinger ved Fredriksvern verft. Sist som sjef Luftforsvarets Forvaltningsskole i perioden 1985 – 1990.

Han gikk av med pensjon i 1993 med grad som oberst og bodde i Stavern til han døde i desember 2015. Sakariassen gikk av som major i 1990. Hans siste tjenestestilling var som sjef personellavdelingen ved Luftforsvarets Forsyningskommando. Fra 1995-1999 var han ordfører i Bjarkøy. Han døde i september 2014.

Skudd gjennom veggen i Kadettbrakka

Torsdag 19. november 1998 ved lunsjtider smalt det i «Leiren». To instruktører forberedte seg til undervisning med 12.7 mm mitraljøse for en gruppe soldater. Av en eller annen grunn ble det lagt et skarpt skudd i våpenet og skuddet gikk plutselig av. Med en fart på 900 m i sekundet boret prosjektilet seg gjennom en garasjedør av metall og inn gjennom veggen på Kadettbrakka, fortsatte gjennom veggene til to kontorer og stanset til slutt i ytterveggen på bygningen. Til alt hell var kontorpersonalet til lunsj da skuddet gikk av og ingen personer kom fysisk til skade ved uhellet. Det ble nedsatt en undersøkelseskommissjon for å granske nesten-ulykken.

Klipp fra arkivet

Redigert av Per Inge Olsen

En tragisk ulykke

Den 4. september 1838 skjedde det en tragisk ulykke like utenfor Citadellet da kadettskipet «Fredriksvern» var på vei hjem etter endt kadett-tokt i Nordsjøen. Vinden var god og skipet seilte inn gjennom søndre løp.

Seilene ble berget litt utenfor Citadellet der kaptein Dahl var visekommandant. Han og hans hustru sto på land og så på innseilingen og vinket til sin sønn, sjøkadett Wilhelm Dahl, som sammen med noen andre lå på store bramrå. Da han skulle entre ned vinket han til sine foreldre, men var uforsiktig, mistet balansen og falt ned på en kanon på dekk. Her ble han liggende død.

En stor familie på Citadellet – folketelling 1865

Ole Pedersen	Canoner	51 år
Jensine Pedersen	hustru	39 år
Simone Pedersen	datter	17 år
Oscar S. Pedersen	sønn	15 år
Frederik A. Pedersen	sønn	12 år
Jenny K. Pedersen	datter	9 år
Robert A. Pedersen	sønn	8 år
Oluf J. Pedersen	sønn	6 år
Georg R. Pedersen	sønn	4 år
Amanda T. Pedersen	datter	2 år
Johan Olsen (deres tjenesteytende)		43 år
Josephine Olsdatter (tj.yt)		21 år

Jarlsberg og Larvik Amtstidende 24.juni 1893

Advarsel.
Herved advares Enhver fra at opgjøre Ild paa Værstets fredlyste Eiendomme, det være sig Der eller Strande. Forældre bedes tilholde sine Børn ikke at bruge Fyrstifter eller andre brændbare Sager i Straavigen. Overtrædelse vil paa det strengeste blive paataalt.
Fredriksværns Værst den 21de Juni 1893.
F. Wedel Jarlsberg,
Værstschef.

Vaktrapport 18. februar 1946

Kl. 0150

Vaktpost nr. 3, Tandberg fyrte av et skudd på en tysker som forsøkte å komme seg ut av leiren.

Kl. 0235

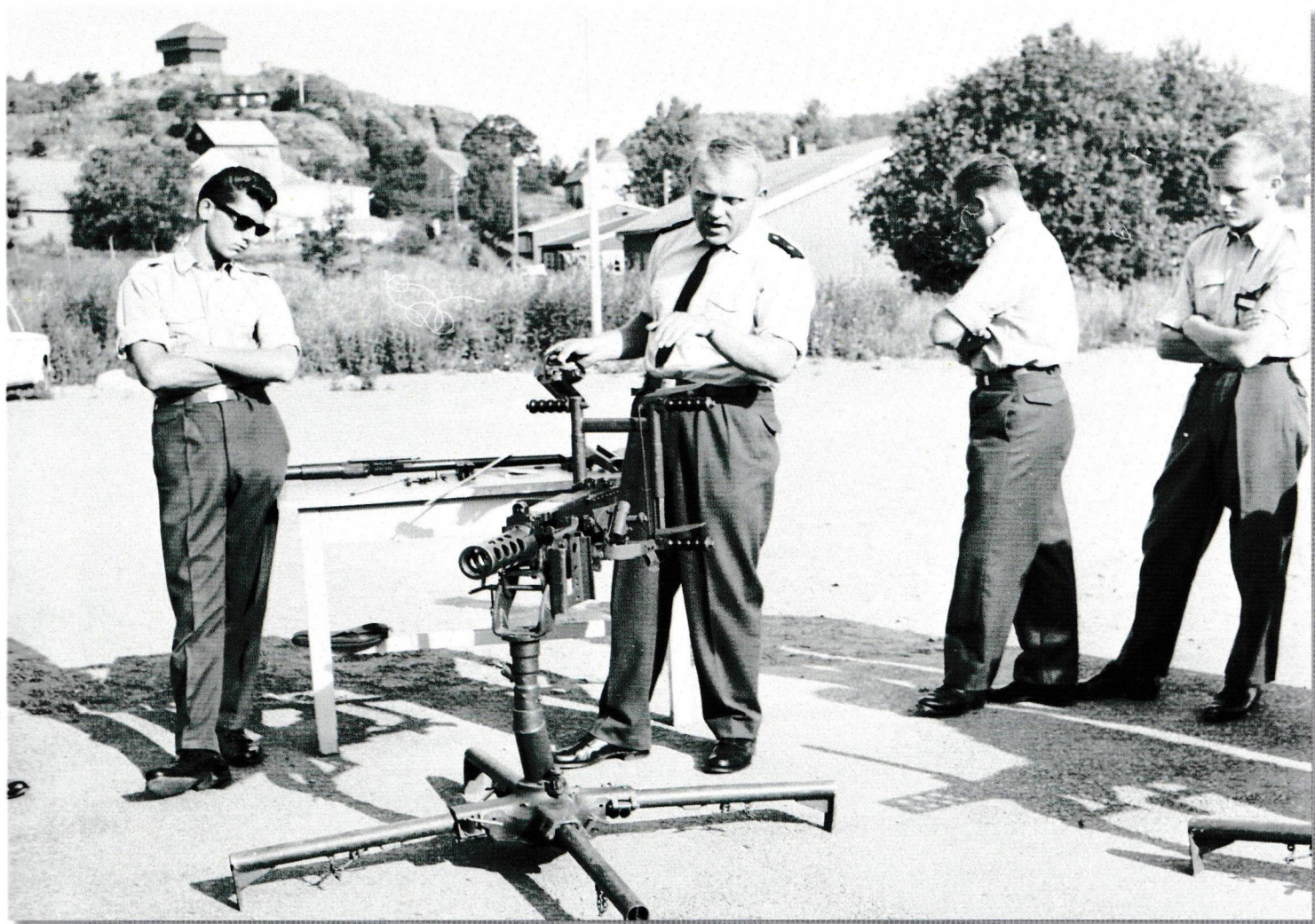
Vaktpost nr. 7 fyrte av et skudd på en tysker som forsøkte å komme seg ut av leiren – antakelig samme tysker.

Kl.1250

Gunnar Knudsen sendte av gårde et varselsskudd mot 4 tyskere som var oppsetsige og ville gjennom gjerdet. De hadde blant annet bedt vaktposten «Kysse seg bak.»

Kl. 1315

Eli Larsen og Signe Hansen var her og fikk passerseddel for å besøke en tysk frue i den tyske leiren.

Fenrik Johannes Strømmen underviser. Fra venstre befalelevne Stål Bye, Gunnar Mørk og Odd H. Olsen.

Kadettene ankommer 1896

I 1896 forlot Marinen Fredriksvern verft og Krigsskolen tok i bruk verftet til sine årlige sommerøvelser. 1. juli 1896 ankom de første kadettene til Stavern for å delta i sommerens øvelser. Avisen Jarlsberg og Larviks Amtstidende beskriver ankomsten slik i utgaven 2. juli.

«Fredriksvørn frambød i går et rett livlig skue. Allerede ved innkjørselen til byen skjønte man at her var noe ekstraordinært på ferde. Og da vår reporter i går middags kom ned til dampskipsbryggen møtte han et livlig skue. Badegjester, orlogsfolk og kadetter minnet mye om maurenes rastløse virksomhet. Det var kadettene ankomst som hadde skapt dette for den lille stad så uvante liv. Omtrent 120 i tallet ankom de ved halv to-tiden og la til bryggen med dampskipet «Motala» som var leid inn for transporten. Lossingen av kadettene bagasje foregikk dels av dem selv og dels av innleide mannskaper som også fraktet teltgolv, kister o.l. til leirplassen nedenfor Kommandantboligen hvor teltene ble reist. Kadettkompaniets sjef er kaptein Sommerfeldt og det øvrige befall består av premierløytnantene Bogt, Petersen og Halle. Offiserenes hester ankom i går kveld med tog til Larvik.»

I en kort notis under denne artikkelen står det å lese:

«Baron Finn Wedel Jarlsberg fraflyttet Fredriksvørn i går»

Kommandørkaptein Finn Wedel Jarlsberg var den siste kommandant fra Marinen.

Kong Olav V's minnemedalje tildelt offiserer ved Fredriksvern verft

• 30. januar 1991 •

Tekst: Per Inge Olsen - Foto: Østlands-Posten

Fra venstre: Kaptein Øivind Jostein Swan, oberst Finn Arnold Svendsen og major Karl Bjørn Andersen.

Kilde: Østlands-Posten 21.12.1991.

Ved en høytidelighet på Fredriksvern verft rett før jul i 1991 fikk oberst Svendsen, major Andersen og kaptein Swan tildelt Olav V's minnemedalje. Medaljen ble innstiftet til minne om Kong Olav V's begravelse 30. januar 1991. Kongen døde som kjent 17. januar i 1991.

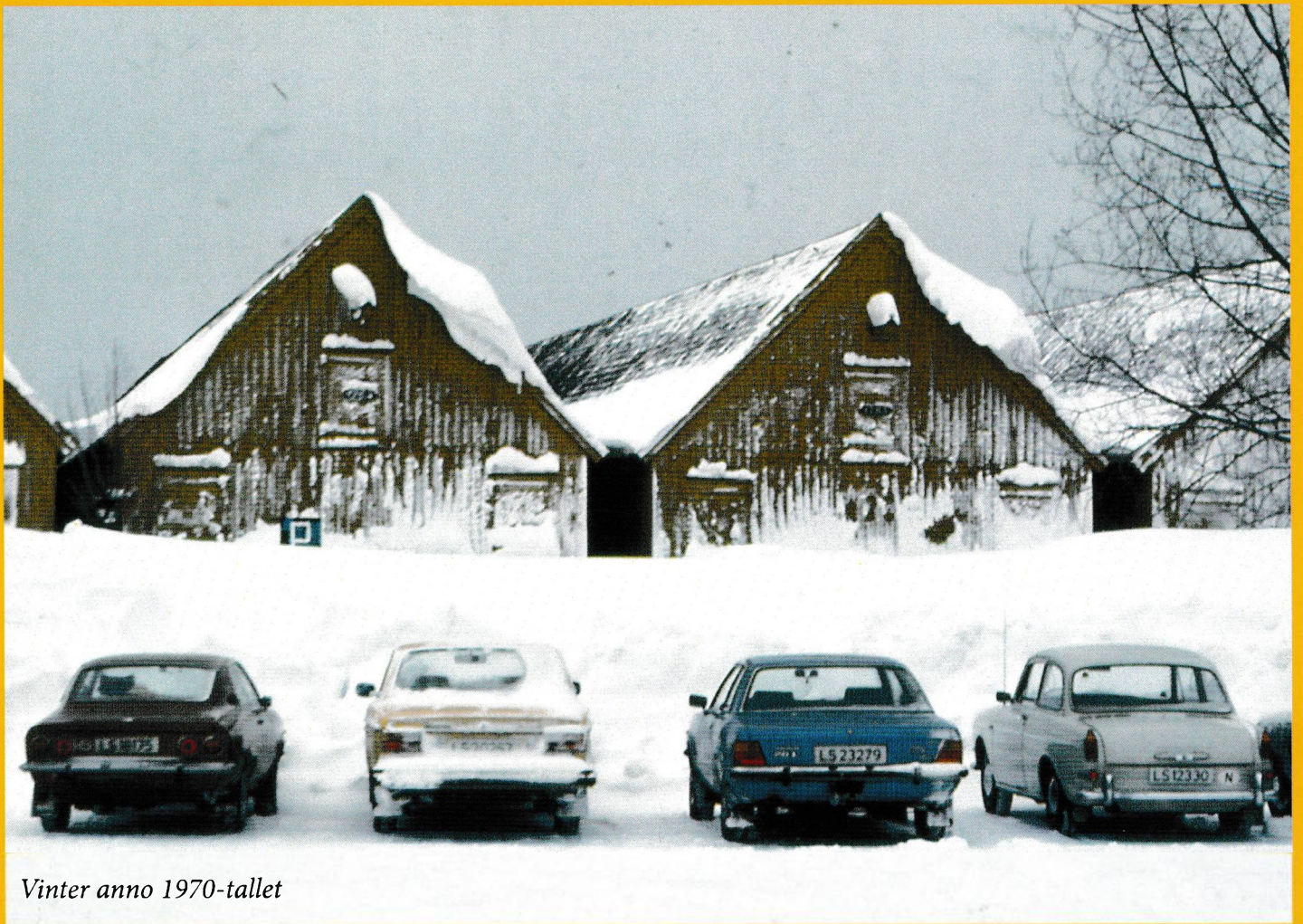
Forsvaret var sterkt involvert i både planleggingen og gjennomføring av begravelsen og stilte med paradeavdelinger fra alle forsvarsgrener på selve begravelsesdagen – også fra Luftforsvarets skolesenter i Stavern. I brev fra hoffmarskalken som fulgte med medaljene gis det følgende begrunnelse for tildelingen: *Medaljen er som en erkjentlighet tildelt dem som medvirket til at gravferden for H.M. Kong Olav V ble gjennomført på en verdig, vakker og stemningsfull måte.* En annen offiser bosatt i Stavern fikk også denne medaljen. Oberstløytnant Svein Johan Andersen som på det tidspunkt tjenestegjorde i Luftforsvarsstaben var Luftforsvarets kontaktperson i tilfelle kongen skulle dø. Fra første dag etter dødsfallet deltok han i planlegging av begravelsen sammen med offiserer fra de andre forsvarsgrenene.

Pistolskytebanen

Tekst: Per Inge Olsen - Foto: Paul Hjelm Hansen og FVV's fotoarkiv

Under Luftforsvarets periode ved Fredriksvern verft lå det en skytebane for pistol utenfor vollen bak Krutthuset nesten ned mot Corntinbukta. Nå har vi også fått dokumentert at denne skytebanen lå på samme plass før krigen og ble benyttet av krigsskolens kadetter til skyting med revolver. Her ser vi krigsskolens nederste avdeling under sommerøvelsen i 1932. En takk til Paul Hjelm Hansen som har sendt oss flere bilder fra dette krigsskolekullet hvor hans far var kadett. Bildet under viser pistolskyting med Luger på samme sted en gang rundt 1960.

Vinter anno 1970-tallet

Vinter januar 2024 (Foto: Per Inge Olsen)